

Bosgeschiedenis en erfgoed Handreikingen voor (veld)onderzoek

AUTEURS

*Patrick Jansen, Mark van
Bentham, Martijn Boosten*

UITGAVE

Stichting Probos

RECENSENT

Edwin Raap

DETAILS

*Paperback, 120 pagina's, geïllustreerd in kleur
ISBN 978 90 7427-725-9*

PRIJS

€ 7,50 (excl. verzendkosten)

Stichting Probos heeft in de afgelopen jaren enkele nuttige en handige gidsen uitgebracht, waarvan deze de laatste in de reeks vormt. Het doen van cultuurhistorisch landschapsonderzoek mag zich de laatste jaren in een grote belangstelling verheugen. Daartoe verschenen ook enkele handboekjes, waaronder die van Hans Renes in 2011 (Op zoek naar de geschiedenis van het landschap). Bosgeschiedenis en erfgoed kan hier heel goed mee vergeleken worden en kan als aanvulling op het boek van Renes gezien worden. Het gaat namelijk geheel over onderzoek in en naar bossen. De doelgroep is heel duidelijk het professionele werkveld van de bosbeheerders, maar leken en geïnteresseerden in bosgeschiedenis – en dat aantal groeit – kan er ook mee uit de voeten.

Het boekje volgt een duidelijke opzet. Na de inleiding, gaat deel 1 op wat cultuurhistorie in het bosbeheer inhoudt en vooral: hoe zou een goed bosbeheer eruit moeten zien. Centraal staat de notie 'gebiedskennis – langetermijnvisie – vakkennis', oftewel: ken het gebied waar je werkt, ontwikkel een visie waar je met het gebied naar toe wilt en gebruik je vakkennis om daar te komen.

Om de vakkennis bij te spijkeren is het boek dus bedoeld. Dat

komt aan bod in deel 2 en 3. Het tweede deel gaat in op bureaustudie. Welke cultuurhistorische informatie kan er van achter het bureau of bij archieven en instellingen zoal gevonden worden. Dat is enorme hoeveelheid, zo blijkt. Kaarten, websites – bijvoorbeeld die van Landschapsbeheer www.cultuurhistorischbeheer.nl komt langs, wat mij deugd doet-, foto's, archieven, boeken en noem maar op passeren de revue. Allemaal kort en bondig met goede voorbeelden.

Het derde deel behandelt het veldwerk. Welke inventarisatiemethoden zijn er zoal, waarbij geadviseerd wordt de door Probos ontwikkelde Standaardlijst Historische (bos)elementen te gebruiken. Deze indeling is niet hetzelfde als die bij bijvoorbeeld het Meetnet Agrarisch Cultuurlandschap van Landschapsbeheer wordt gebruikt, maar ze zijn zonder al te veel problemen op elkaar te sluiten lijkt me.

Van een aantal veelvoorkomende elementen in bossen worden voorbeelden gegeven zoals, wallen, greppels, kuilen en heuvels. Tenslotte komen twee aanpalende disciplines langs die ook veldonderzoek doen wat ten dienste kan staan van cultuurhistorisch onderzoek in bossen. Dat zijn archeologisch veldwerk en historisch-ecologisch onderzoek. Alleen door deze twee te noemen, tonen de auteurs aan een brede, interdisciplinaire blik te hebben. Dat is een belangrijke plus voor het boek. De afgelopen jaren heeft het onderzoek van bijvoorbeeld Theo Spek (RUG) aangetoond wat samenwerking tussen verschillende vakgebieden aan voordelen oplevert om de geschiedenis van een gebied te kunnen schrijven. De landschap biografieën zijn hiervan het resultaat. Met dit boekje kun je geen biografie schrijven, maar het geeft wel aan dat de auteurs open staan voor andere vakgebieden.

Voor bosbeheerders een must, voor amateur onderzoekers die zich willen bekwamen in bosgeschiedenis idem. Ervaren onderzoekers naar landschapsgeschiedenis zullen er weinig nieuws in vinden. Zij zijn echter geen doelgroep, dus het boek is wat mij betreft in zijn doel en opzet zeer geslaagd. ■